

N. 18/1954.

FINANSUTSKOTTETS betänkande N. 18/1954 med anledning av Ålands landskapsstyrelsens framställning till Ålands landsting med förslag till ordinarie inkomst- och utgiftssat för landskapet Åland under år 1955 (26/1954).

Med anledning av ovannämnda framställning får utskottet härmed vörd-
samt anföra följande:

Allmänt.

Landskapsstyrelsens budgetförslag för 1955 är överskådligt upp-
ställt och sakligt till innehållet. I flera fall har landskapets
speciella behov beaktats med erforderliga anslag så att helt nya pos-
ter tillkommit i jämförelse med tidigare år. Detta tillsammans med den
omständigheten, att många tidigare upptagna anslag måst föreslås höjda
har lett till, att budgetförslaget för 1955 upptar betydligt större
utgifter än innevarande års budgeter. Trots beräknade ökade inkomster
av olika slag erfordrar budgetens förverkligande ett större förskott
från statsverket än vad som beviljats under innevarande år, om uppta-
gande av lån och därmed förenade ränteutgifter skall kunna undvikas.
Med beaktande dessutom av svårigheterna att erhålla kredit i penning-
instituten, är det att hoppas, att landskapsstyrelsen lyckas utverka
ett så stort förskottsanslag, att låneutvagen inte behöver anlitas.

Utskottets förslag omfattar endast några få ändringar. På grund här-
av och enligt numera vedertagen praxis har utskottet ansett lämpligt
att endast angiva de föreslagna ändringarna i sitt betänkande jämte
därav följande ändringar i slutsummorna, i synnerhet som detta system
betydligt minskar arbetet med betänkandets utskrivning.

Inkomster.

Utskottet har endast justerat det påräknade statsanslagets belopp
i överensstämmelse med föreslagna ändringar på utgiftssidan.

Utgifter.

2 Huvudtiteln. Landskapsstyrelsen. Under ärendets behandling i ut-
skottet har landskapsstyrelsen till utskottet översänt en skrivelse
jämte avskrift av Ålandsdelegationens svar på landskapsstyrelsens skri-
velse angående landskapssekretarens, landskapskamrerarens och biträ-
dande landskapssekreterarens avlöning. Ålandsdelegationens skrivelse
är av följande lydelse:

"ÅLANDSDELEGATIONEN.

Helsingfors, den 4 november 1954. N. 77.

Till Ålands landskapsstyrelse.

Uti en till Ålandsdelegationen ställd skrivelse av den 7 sistlidne juli N: 1777 har landskapsstyrelsen hemställt, att

- 1) landskapssekreteraren måtte i avlöningshänseende jämföras med länsråd vid länsstyrelse;
- 2) landskapskamreraren jämföras med landskamrerare; och
- 3) biträdande landskapssekreteraren jämföras med äldre landssekreterare av högre avlöningsklass.

Ålandsdelegationen har vid sitt sammanträde denna dag fattat avgörande i saken och därvid ansett att något hinder icke möter att i kompensationshänseende landskapskamrerartjänsten hänföres två löneklasser under landskamrerartjänst vid länsstyrelse, eller sålunda till 30 löneklassen, varemot förslaget i övrigt icke föranleder någon åtgärd.

På Ålandsdelegationens vagnar:

Tor Brenning.

Walter Gyllenbögel."

Med anledning härav, och då de föreslagna lönebeloppen för nämnda befattningshavare uppenbarligen inte skulle kompenseras, har utskottet föreslagit, att landskapskamrerartjänsten i budgeten upptages hörande till 30 löneklassen medan de båda sekreterarbefattningarna upptagas i samma löneklass som tidigare.

4 Huvudtiteln. Hälso- och sjukvården. I III kap. (Ålands centralsanatorium) upptages i landskapsstyrelsens förslag 3 avdelningssköterskor i 4 löneklassen. Under ärendets behandling i utskottet har landskapsstyrelsen i skrivelse meddelat, att här föreligger ett skrivfel i det att denna utgiftspost avser 3 avdelningsstäderskor. Rättelsen har införts i utskottets förslag.

5 Huvudtiteln. Undervisnings- och bildningsväsendet. I IV kap. (Ålands yrkesskola) upptar landskapsstyrelsens förslag 2 yrkeslärare i 18 löneklassen till ett belopp om 682.200. Här föreligger uppenbarligen ett skrivfel, då årsarvodet i denna löneklass är 314.100 mark och dubbla beloppet alltså 628.200 mark. Tyvärr är skrivfelet inräknat i slutsummorna, varför samtliga adderingar påverkas av felet, 54.000 mark.

Utskottet uttalar förhoppningen, att anslagen för idrottsledare användas för avlönande av personer, som ha till uppgift att leda och instruera den idrottande ungdomen och som inte belastas med kansliarbete mer än nödvändigt.

Landstingsman Jan Erik Eriksson har motionerat om höjning av beloppet i XI kap. 3 mom. "Understöd av teatrar, sångkörar och orkestrar

400.000" med 100.000 mark för Ålands spelmansförbund. Enligt uppgift från landskapskamreraren har förbundet ur innevarande års anslag erhållit 50.000 mark och det föreslagna anslaget förelår också för anslag åt förbundet under inkommande år. Utskottet har därför ansett lampligast att höja anslaget i mom. 4 "Bidrag för avlönande av verksamhetsledare för kulturorganisationer" med 50.000 mark för att möjliggöra ett sådant bidrag åt spelmansförbundet om förbundet skaffar sig en verksamhetsledare.

6 Huvudtiteln. Näringarnas främjande. Ett raknefel föreligger i I kap. 13 mom. i det summan bör vara 5.000 mark högre.

Landstingsman Evald Häggblom har motionerat om anslag för understödande av mjölktransporter i skärgården. Utskottet anser, att denna förvaltning enligt självstyrelselagen bör handhavas av självstyrelsemyndigheterna, och har på grund härav föreslagit ett nytt mom. 21 i I kap. Det föreslagna beloppet, 6.000.000 mark, bör förslå.

8 Huvudtiteln. Socialvården. Landstingsman Rauha Åkerblom har motionerat om anslag för eftervård för lungsjuka. Utskottet har undersökt möjligheterna härför och funnit, att det enda anslag, som i rikets budget upptagits för motsvarande ändamål, ett understöd för en stiftelse, inte är större än att motsvarande anslag för landskapet under innevarande år skulle stiga till 3.600 mark och för 1955 till 7.200 mark. Då sålunda ett anslag av någon betydelse med sannolikhet skulle ställas utom kolumn, allrahelst som någon organisation inom landskapet med sådana syftemål för närvarande inte finnes, har utskottet inte ansett sig kunna upptaga anslag härför.

10 Huvudtiteln. Investeringsutgifter. I V kap. mom. 2 har landskapsstyrelsen föreslagit såsom extra anslag för vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten ett reservationsanslag om 30.000.000 mark. Då c:a 12.000.000 mark fortfarande kvarstår på tidigare beviljade extra anslag (1953 och 1954) och landskapsstyrelsen inte till denna session inlämnat någon framställning om användning av dessa medel, har utskottet tagit under övervägande om inte anslaget borde minskas. Enligt uppgift av vägingeniören har 3 å 4 miljoner under ettvar av åren 1953 och 1954 kunnat användas för reservarbeten medan övriga medel använts för särskilda vägbyggen enligt Landstingets beslut. Landskapskamreraren har meddelat, att dessa anslag liksom andra reservationsanslag indragas i den mån de ej utnyttjats efter tre år. 1953 års anslag skulle alltså indragas vid bokslutet för år 1955. Utskottet anser, att 20.000.000 mark för 1955 tillsvidare bör förslå. Givet är, att anslaget inte får

användas för sådana arbeten, som enligt vedertagen praxis bör byggas med extraordinarie anslag.

11 Huvudtiteln. Understödslån. Utskottet har höjt anslaget i I kap. 8 mom. från 10.000.000 till 15.000.000 mark och ändrat momentets text till "Amorteringslån för utvidgning av mejeriet i Mariehamn till främjande av skärgårdens mjölkhushållning". Dessutom föreslås momentet ändrat till reservationsanslag. Eventuell utvidgning av mejerier för fasta Ålands behov bör inte finansieras med dessa medel. Då det är troligt att hela lånebeloppet inte kan utnyttjas under år 1955, torde det vara riktigare att upptaga anslaget som reservationsanslag.

För tydlighets skull har utskottet föreslagit att följande moment andras till "Amorteringslån för byggande av spannmålstorkar och -silos".

På grund av det ovan anförda får utskottet vördsamt föreslå,

att Landstinget måtte antaga landskapsstyrelsens förslag till ordinarie inkomst- och utgiftsstat för landskapet Åland under år 1955 med nedan föreslagna ändringar och tillägg samt

att Landstinget måtte bemyndiga landskapsstyrelsen att upptaga för budgetens förverkligande eventuellt erioorderliga lån.

Mariehamn, den 23 november 1954.

På finansutskottets vägnar:

K. A. Helin
K.A. Helin.

Rolf Sundman
Rolf Sundman.

I ärendets behandling har ordföranden Helin, ledamöterna Andersson, Häggblom och Lennart Mattsson samt suppleanterna Påvals och Kerstin Bertell deltagit.

I N K Ö M S T E R.5 Avdelningen.
=====I. Finansieringsinkomster.Avräknings- och ränteinkomster.

1. Statsanslag för skatteekonomiskutjämning	<u>564.412.144</u>
---	--------------------

Summa I kap. 564.616.144:-Summa 5 Avdelningen 564.616.144

Summa inkomster mk 633.694.910

U T G I F T E R.2 Huvudtiteln. Landskapsstyrelsen.
=====I. Centralförvaltningskostnader.

1. Avlöningar:

1 sekreterare, grundlön (31 lkl)	<u>598.800</u>
----------------------------------	----------------

1 kamrerare, grundlön (30 lkl)	<u>566.400</u>
--------------------------------	----------------

1 bitr. sekreterare, grundlön (28 lkl)	<u>513.300</u>
---	----------------

10.743.220
Summa I kap. 16.708.220Summa 2 Huvudtiteln 16.708.2204 Huvudtiteln. Hälso- och sjukvården.
=====Ålands centralsanatorium.

1. Avlöningar:

3 avdelningsstaderskor, årsarvode	
-----------------------------------	--

4 164.100 (4 lkl)	<u>492.300</u>
-------------------------	----------------

5 Huvudtiteln. Undervisnings- och bildningsväsendet.
=====

IV. Ålands yrkesskola.

1. Avlöningar:

2 yrkeslärare, årsarvode (18 lkl) 628.200

3.879.200

Summa IV kap. 9.777.200

XI. Särskilda anslag.

4. Bidrag för avlönande av verksamhetsledare för
kulturorganisationer

846.000

Summa XI kap. 11.394.000

Summa 5 Huvudtiteln 166.147.610

6 Huvudtiteln. Naringarnas främjande.
=====

I. Jordbruket och dess binärningar samt kolonisations-
verksamheten.

13. Jordbruksförsöksverksamheten:

998.000

21. Mjolktransportbidrag i skärgården (förslagsanslag) 6.000.000

Summa I kap. 30.828.000

Summa 6 Huvudtiteln 41.991.720

10 Huvudtiteln. Investeringsutgifter.
=====

V. Kommunikationsväsendet.

2. Extra anslag för vägbyggnads- och vägrörbattrings-
arbeten samt brobyggnader (reservationsanslag)

20.000.000

-7-

Summa V kap. 33.200.000Summa 10 Huvudtiteln 40.990.00011. Huvudtiteln. Understödslån.
=====1. Näringarnas främjande.

8. Amorteringslån för utvidgning av <u>mejeriet i Mariehamn</u>
till främjande av skärgårdens mjölkhushållning
(<u>reservationsanslag</u>)	15.000.000
9. Amorteringslån för byggande av <u>spannmålstorkar</u>
<u>och -silos</u>	10.000.000

Summa I kap. 78.600.000Summa 11 Huvudtiteln 132.300.000Summa utgifter mk 633.694.910
=====Reservation.

Avvikande från utskottets majoritet anser jag, att anslaget för en gynekolog vid centralsjukhuset borde strykas, då chefsläkaren vid sjukhuset anser, att befattningen inte är nödvändig. Chefsläkaren bör kunna sköta de gynekologiska fallen utöver de kirurgiska fallen mot särskild ersättning så länge underläkare finns vid den kirurgiska avdelningen. Denna tjänst borde ombildas till ordinarie befattning.

 Lennart Mattsson.